

INTEGRATIÓN

MUGU TAKA STØÐU TIL FLÓTTAFÓLK Í FØROYUM

FLÓTTAFÓLK Nú mugu vit taka spurningin upp um flóttafólk í Føroyum, sigur Katrin Dam á Neystabø, aðalskrivari í Amnesty International í Føroyum

Katrin Dam á Neystabø

Áki Bertholdsen

Føroyingar mugu taka eina greiða støðu til flóttafólka-spurningin, og um vit skulu taka ímóti flóttafólkum í Føroyum ella ikki.

Tað heldur Amnesty International í Føroyum.

Katrin Dam á Neystabø, aðalskrivari í Amnesty í Føroyum, hevur lagt til merkis, at spurningurin um flóttafólk varð næstan ikki tikin upp á tunguna, tá ið politikararnir týsdagin høvdu aðalorðaskifti um integratióin.

Hon sigur, at sum so er vanlig integratióin uttanfyri virkisøki hjá felagsskapinum.

– Okkara arbeidsøki eru brot á mannarættindi og tað

eru spurningar í hesum sambandi, vit takast við.

Kortini viðgongur hon, at tey í Amnesty harmast um, at flóttafólka-spurningurin ikki verður viðgjørdur í hesum sambandi, tí tað er eitt so stórt og týðningarmikið mál, sigur hon.

– Tað verður staðfest, at ongi flóttafólk eru í Føroyum og at integrera flóttafólk er eisini heilt onnur og nógv størri uppgáva at integrera útlendingar annars.

Tað verður eisini staðfest, at tað er ógvuliga ivasamt, um Føroyar, sum partur í danska ríkinum, yvirhøvur hava skyldu ella kanska enntá heimild til at yvirtaka flóttaðkið.

Somuleiðis verður stað-

fest, at økið er so umfatandi, at í roynd og veru er tað eisini at kalla ómøguligt hjá føroyingum at umsita økið á nøktandi hátt.

Tí heldur arbeidsbólkurin, sum hevur gjørt integratióinálitið, at politikarar eiga at umhugsa um tað yvirhøvur er ráðiligt at yvirtaka flóttafólkamál, hóast útlendingamál annars, verða yvirtikin.

Má takast upp

At álitid um integratióin ikki ger nakað burtur úr flóttafólka-spurninginum, speglaðist eisini aftur í aðalorðaskiftinum, tí tann spurningurin var at kalla ikki nevndur.

Aðalskrivarin í Amnesty í Føroyum fegnast um at før-

oyingar hava sett integratióin á dagsskrá og hennara vón er, at nakað spyrst burtur úr.

Skulu vit yvirtaka útlendingaøkið, er tað av stórum týðningi, at vit hava ein integratióinpolitikk, sigur hon.

Men hon heldur, at flóttafólk er ein spurningur, vit eisini eiga at taka upp í Føroyum.

– Í Amnesty taka vit ikki støðu til um Føroyar skulu yvirtaka flóttafólkaøkið og vit taka heldur ikki støðu til um vit skulu hava flóttafólk í Føroyum.

Men Katrin Dam á Neystabø sigur, at tað hevur stóran týðning at viðgera spurningin í Føroyum, so at vit verða tilvitað um hendan trupulleikan.

Av tí, at hetta ikki er viðgjørt, fer Amnesty í Føroyum sjálvt at taka málið upp á kjakfundi í næsta mánað.

– Vit eiga at fáa eitt orðaskiftið í lag og gera greitt fyri okkum sjálvi, um vit skulu átaka okkum ábyrgd á hesum øki, og hví vit skulu gera tað – ella, hví vit ikki skulu gera tað.

– Tað er neyðugt, at vit verða upplýst um málið, so at vit verða brynjað at taka eina støðu til málið, sigur aðalskrivarin í Amnesty í Føroyum

Ikki til reiðar

Katrin Dam á Neystabø ásannar, at sum støðan er í Føroyum í dag, eru vit ikki til reiðar at taka ímóti flótta-

fólki, tí tað er so avbjóðandi

– Men vit eiga at seta okkum spurningin, um hetta er nakað, vit eiga at arbeiða fram ímóti og hvat, fer tað at krevja av okkum.

– Og í tí sambandi eiga vit eisini at gera okkum greitt, hvat krevst av okkum sum samfelag, skulu vit taka ímóti flóttafólki, sigur aðalskrivarin í Amnesty í Føroyum.

– Í dag eru vit rættiliga óupplýst um hesi viðurskifti og tað eiga vit at broyta. Og út frá einum mannarættinda sjónarmiði, er tað ikki rætt at skúgva málið til vikis og lata vera við at taka støðu til tað, tí tað er ein so grundleggjandi trupulleiki, sum vit eiga at hava eina støðu til, leggur hon afturat.

Brúka pengarnar upp á føroyingar

Ein av teimum heilt fáu – kanska tann einasti – tingmaðurin, sum reisti iva um ætlanina at gera ein føroyskan integratióinpolitikk, var Brandur Sandoy úr Fólka-flokkinum.

Hann ivast serliga í ætlanini at brúka góðar sjei milliónir til endamálið, soleiðis sum ætlanin er.

Tá ið aðalorðaskiftið var í Løgtinginum týsdagin um ein føroyskan integratióinpolitikk, reisti hann spurningin, um tað er rætt at brúka so nógv pengar upp á útlendingar, istaðin fyri at brúka teir upp á føroyingar.

Hann vísir á, at í Føroyum hava vit stórar trupulleikar av fráflyting.

Tískil spurdi hann um pengarnir ikki heldur skulu brúkast til at fáa teir føroyingar, sum eru her, at verða verandi.

Men so vítt, vit hoyrdu, stóð hann púra einsamallur um hetta sjónarmiðið, tí tað var ongin annar tinglimur, sum tók hendan tættin upp eftir hann.

851 fólk

Tann fyrsta janur 2012, vóru 851 útlendingar í Føroyum.

Her eru útlendingar, hava danskan ella norðurlendskan ríkisborgaraskap, ikki taldir við.

Teir útlendingar, ið koma til Føroya, eru í hovuðsheitum útlendingar, ið hava føroyskan maka og útlendingar, ið koma til Føroya at arbeiða og teir hava kanska eisini maka og børn.

– Flóttafólk eru ikki í

Føroyum, og tí er avbjóðingin hjá okkum í Føroyum at integrera útlendingar ein onnur og ikki eins torfør sum í okkara grannalondum, sigur Kári P. Højgaard, landsstýrismaður í innlendismálum.

Av teimum 851 fremmandafólkunum, sum búðu í Føroyum, vóru 462 konu-fólk og 389 mannfólk.

Hes fólk vóru úr 86 londum, harav 66 eru lond uttan fyri ES/EBS samstarvið.

Úr hesum londum eru

fleiri enn 10 fólk í Føroyum: Thailand 94 fólk, Filipsoyggjar 89 fólk, Rumenia 71 fólk, Pólland 66 fólk, Serbia og Montenegro 64 fólk, Stórabretland 57 fólk, Russland 35 fólk, USA 25 fólk, Kroatia 23 fólk, Gana 21 fólk, Litava 17 fólk, Brasilia 15 fólk, Estland 14 fólk, Kina 14 fólk, Makedónia 14 fólk, Týskland 12 fólk, India 11 fólk og Indonesia 10 fólk.

aki@sosialurin.fo